

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۱/۱۲/۲۷

یونس نگاه

حکومتداری طالبان در مقایسه با حکومتداری احمدشاه ابدالی

میر غلام محمد غبار در جلد اول افغانستان در مسیر تاریخ نوشته است که در دولت های اسلامی قبل از استعمار قومگرایی در حکومتداری مثل امروز رایج نبود. {غبار، جلد اول، صفحه ۳۵۹}.

او حکومت احمدشاه ابدالی را مثال آورده و نوشته است، با آنکه احمدشاه از تعصب مذهبی و قومی بری نبود و قبیلۀ خود را با نام اعزازی درانی بر دیگران برتری داده بود، اما در حکومت اش حقوق اقوام و مذاهب گوناگون را احترام می گذاشت و ساکنان مناطق مختلف، پیروان ادیان و مذاهب گوناگون در اداره شریک بودند. او با این روش اش شهرۀ زمان شد و حاکمیت اش از دریای آمو تا بحر هند توسعه یافت.

غبار والیان احمدشاه را نام گرفته که در بین شان فقط یکتن هم لقب احمدشاه (ابدالی) دیده می شود (ترتیب نام ها از غبار است):

۱. درویش علی خان هزاره، هرات
۲. عباس قلی خان بیات، نیشاپور
۳. اشرف خان غلجایی، قلات
۴. دوست محمدخان کاکر، شکارپور
۵. شهرخ افشار، مشهد
۶. خواجه عبدالله خواجهزاده، کشمیر
۷. امیرسنگه سبکه، پتیاله
۸. نصیرخان بلوچ، بلوچستان
۹. زین خان مهمند، پنجاب
۱۰. نورمحمد شهنواز خان سندی، سند
۱۱. موسی خان، دیره اسماعیل خان
۱۲. شجاع خان ابدالی، ملتان

احمدشاه کار را به اهل اش می سپرد و خویشاوندان اش را به چوکی های مسلکی مقرر نمی کرد. رئیس دارالانشایش میرزا هادی خان قزلباش بود، وزیر مالیه یا مستوفی دیوان اعلی اش میرزا علی رضاخان قزلباش بود، رئیس بانک مرکزی یا خزانه دار کل اش یک نفر هندی به نام یوسف علی ملقب به التفات خان بود.

در اداره طالبان هر جا سربزنی یک حقانی خوابیده یا نشسته است. اگر روش طالبان اسلامی، پشتونی و افغانی است از احمدشاه چه بود؟

غبار نوشته است که احمدشاه رفتار طالبانی قطع دست و پای را منع کرده بود. احمدشاه زندگی ساده داشت و با مردم با پیشانی باز سخن می گفت. از همین خاطر مردم او را پدر می خواندند و هر وقت لازم می شد برایش عسکر، اسب و آذوقه ارسال می کردند. احمدشاه از مردم نمی خواست که برای نان بغاری بکشند.

طالبان عارضۀ تهاجم استعمارگران و روسیاهی عقب ماندگی های مردم افغانستان و پاکستان اند.

پایان

د پانو شمیره: له ۱ تر ۱

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرولو مخکې په خیر و لولئ